

Asia: VN/35827/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Terveydenhoitajaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta.

”Hallituksen esityksen tavoitteena on osana palvelujen uudistamista kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta ja varautumista vastata kansainvälisiin, kansallisiin ja alueellisiin riskeihin normaali- ja poikkeusoloissa. Osana valmiutta ja varautumista luodaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon lainsäädäntö ja toimintamallit kansainvälisen avun vastaanoton ja antamisen mahdollistamiseksi. Tämä edellyttää kansainvälisen avun vastaanottamisen huomioimista myös terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevassa sääntelyssä.

Terveydenhuollon ammattihenkilölain tarkoituksena on puolestaan lain 1 §:n mukaan edistää potilasturvallisuutta sekä terveydenhuollon palvelujen laatua varmistamalla, että laissa tarkoitettulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on ammattitoiminnan edellyttämä koulutus, muu riittävä ammatillinen pätevyys ja ammattitoiminnan edellyttämät muut valmiudet. Lisäksi lain tarkoitus on helpottaa ammatillisesti perusteltua terveydenhuollon ammattihenkilöiden yhteistyötä ja tarkoituksenmukaista käyttöä sekä järjestää terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonta terveyden- ja sairaanhoidossa.”

Ottaessamme kantaa lainsäädäntöön, jonka tavoitteena on kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta ja varautumista vastata kansainvälisiin, kansallisiin ja alueellisiin riskeihin normaali- ja

poikkeusoloissa ja joka koskee mm. kansainvälisen humanitäärisen avun työntekijöiden toimimista maassamme, on huomioitava, että parhaillaan valmisteilla on myös kansallinen ammattihenkilölain päivitys, joka tulee kansallisella tasolla määrittelemään ne sote- alan ammatit, jotka ovat jatkossakin lakisääteisiä sekä ko. ammasteissa vaadittavan osaamisen.

Suomen Terveystenhoitajaliitto näkee, että oikeuteen harjoittaa terveydenhuollon ammattia ja ammattinimikkeeseen käyttöoikeuteen liittyvän lainsäädännön päivittämisen keskiössä tulee sekä kansallisella tasolla että humanitäärisen avun työntekijöiden kohdalla olla potilasturvallisuus sekä korkeatasoinen ja laaja-alainen ammatillinen koulutus. Sääntelyn ja ammattipätevyyksien höllentämistä ei nykyisin laissa säädettyjen sote- alan ammattien kohdalla tule kansallisestikaan tehdä, vaan ammattiryhmien tehtävien, osaamisvaatimusten ja vastuiden selkeä määrittely on syytä jatkossakin täsmentää lakiin.

Ylipäättään terveydenhuoltoalan ammattihenkilöiden pätevyyden tunnustamisessa on huomioitava myös se, että osa ammasteista (esim. terveydenhoitajan kaksoistutkinto, joka Suomessa sisältää sekä sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan tutkinnot ja laillistamisen molempiin ammatteihin) on kansainvälisesti uniikkeja, eikä täysin vastaavaa koulutusta/ammattia löydy mistään muualta maailmassa.

Esitys, jossa ammattihenkilön toimiminen Suomessa tulisi sitoa kansainvälisestä avusta tehtyyn päätökseen, joka määrittelee avun laadun, laajuuden ja keston, on kannatettava. Mikäli kyseessä olisi tilanne, jossa henkilö haluaisi harjoittaa Suomessa säänneltyä terveydenhuollon ammattia ko. päätöksessä määriteltyä apua laajemmin, tulisi häneen soveltaa terveydenhuollon ammattihenkilölain säännöksiä.

Kansainvälisen humanitäärisen avun työntekijöiden toimiessa maamme hyvinvointialueilla, tulee huomioida myös kielellinen tuki/tulkkaus asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi.

Terveystenhoitajaliiton näkee myös, että jatkossakin tarvitaan lakiesityksessä perustettavaksi ehdotettu uusi Lupa- ja valvontavirasto, johon koottaisiin kaikki nykyisen Valviran tehtävät sekä suurin osa nykyisten aluehallintovirastojen lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä, mukana lukien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden lupa-, ohjaus ja valvontatehtävät. Lupa- ja valvontavirastolla on oltava myös riittävät tiedonsaantioikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon valvontatehtäviensä hoitamiseksi.

Esityksessä ehdotetut säädösteknisluonteisia muutokset ja täsmennykset terveydenhuollon ammattihenkilölakiin ja sosiaalihuollon ammattihenkilölakiin johtuen valtion aluehallintouudistuksesta ovat perusteltuja.

Saarinen Aija
Suomen Terveystenhoitajaliitto STHL ry